

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga Suda Ljiljane Karlovčan-Đurović, predsjednice vijeća, Lidije Rostaš i Sanje Štefan, članica vijeća te višeg sudskog savjetnika Srđana Papića, zapisničara, u upravnom sporu tužitelja K. V. iz Z., protiv tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 29. travnja 2020.

p r e s u d i o j e

Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Povjerenika za informiranje, klasa: UP/II-008-07/19-01/79, urbroj: 401-01/05-19-5 od 16. prosinca 2019.

Obrazloženje

Rješenjem Povjerenika za informiranje odbijena je žalba tužitelja izjavljena protiv rješenja Hrvatske narodne banke ur.broj: 810-2-1018/R-2018 od 18. prosinca 2018. godine. Rješenjem Hrvatske narodne banke (u daljnjem tekstu: HNB) djelomično je omogućen tužitelju pristup zapisnicima sa sjednica savjeta Hrvatske narodne banke održanih 19. siječnja 2000., 9. veljače 2000., 1. ožujka 2000. te 22. ožujka 2000. godine u dijelu koji se odnosi na odluke donesene na predmetnim sjednicama, a točkom II. osporenog rješenja djelomično je odbijen pristup zapisnicima sa sjednice savjeta Hrvatske narodne banke održanih 19. siječnja 2000. 9. veljače 2000., 1. ožujka 2000. te 22. ožujka 2000. u dijelu koji se odnose na izlaganja i raspravu sudionika na navedenim sjednicama sve to temeljem članka 23. stavka 5. točke 2. u vezi s člankom 15. stavkom 2. točkom 7. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“ 25/13., 65/15., dalje u tekstu: ZPPI).

Tužitelj u tužbi u bitnome navodi da tijekom postupka te ističe da je ranije u srpnju 2014. od Hrvatske narodne banke zatražio kopije i uvid u sve zapisnike sa sjednice savjeta HNB-a održane u razdoblju od početka 2000. do kraja 2010. godine te da je tada njegov zahtjev odbijen isto kao i žalba te tužbeni zahtjev presudom Visokog upravnog suda poslovni broj: UsII-226/18-5 koju prilaže, međutim ističe, da se i u rješenju Povjerenice i u presudi Visokog upravnog suda navodi da tužitelj može tražiti pojedine zapisnike. Nakon toga je tužitelj zatražio pojedinačne zapisnike, međutim tuženik se priklonio stajalištu HNB-a, te je naveo da je HNB ispravno proveo test razmjernosti i javnog interesa i pravilno zaključio da u slučaju pristupa informacijama iz točke 2. izreke osporenog rješenja prevladava zaštita prava na ograničenje. Smatra da se vezano za pitanje izlaganja i rasprava sudionika na sjednici savjeta HNB-a najvećim dijelom ne radi o informacijama koje su predmetnom članka 53. Zakona o HNB-u, odnosno da se ne radi o podacima, čija tajnost je propisana člankom 47. stavkom 7. Zakona o HNB-u („Narodne novine“ 75/08., 54/13.). Ističe da je HNB potrebu za tajnošću

između ostalog opravdava i odlukama Europske središnje banke mada Europska središnja banka (ESB) već pet godina redovito javno objavljuje zapisnike sa sjednice tijela koje funkcionirao odgovara Savjetu HNB-a. Ističe da se zapisnicima koji sadrže i rasprave i mišljenja i izlaganja pojedinih članova ESB-a o monetarnoj ili sličnim politikama može slobodno pristupiti na internetskim stranicama te banke. Navodi kako u svijetu postoji trend sve veće transparentnosti rada središnjih banaka pogotovo u dijelu koji se odnosi na objavu zapisnika sa sjednica vijeća odnosno Savjeta. Ističe da protekom dvadesetogodišnjeg perioda podaci koji su možda nekada bili tajni sada to sigurno više nisu. Smatra da je nužna jača kontrola rada nad središnjom bankom te navodi primjere prošlog poslovanja središnje banke koji pokazuju da je jača kontrola nad njenim radom nužna. Predlaže da se poništi rješenje Povjerenika za informiranje i naloži tuženiku da donese novo rješenje te istovremeno Hrvatskoj narodnoj banci nalaže da tužitelju omogući pristup traženim informacijama.

Tuženik u odgovoru na tužbu ostaje kod razloga navedenih u obrazloženju osporenog rješenja i predlaže da se tužbeni zahtjev odbije.

Tužitelju je dostavljen odgovor tuženika na tužbu sukladno odredbi članka 6. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17.; dalje u tekstu: ZUS), na koji se nije očitovao.

Na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja (članak 55. stavak 3. ZUS-a) Sud je tužbeni zahtjev ocijenio neosnovanim.

Iz spisa predmeta proizlazi da je tužitelj podnio četiri zahtijeva za pristup informacijama i to dana 19. studenog 2018., 26. studenog 2018., 3. prosinca 2018. i 10. prosinca 2018. po kojim zahtjevima je od HNB-a zatražio da mu proslijedi prijepis, kopiju ili omogući uvid u cjelovit zapisnik sa sjednice Savjeta Hrvatske narodne banke održanih 19. siječnja 2000., 9. veljače 2000., 1. ožujka 2000. te 22. ožujka 2000. godine. Nadalje iz spisa proizlazi da je HNB sukladno članku 44. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“ 47/09., dalje u tekstu: ZUP) donio zaključak o spajanju navedenih zahtjeva za pristup informacijama i provođenjem jednog postupka.

Nakon provedenog postupka HNB je donio rješenje kojim je tužitelju omogućio pristup zatraženim zapisnicima u dijelu koji se odnose na odluke donesen na navedenim sjednicama, dok je odbijen pristup za traženim zapisnicima u dijelu koji se odnose na izlaganje i raspravu sudionika na predmetnim sjednicama. Tuženik je osporenim rješenjem odbio žalbu tužitelja prihvaćajući obrazloženje iz rješenja Hrvatske narodne banke.

Dakle, među strankama je sporno jesu li navedeni zapisnici tajni, posljedično tome da li je trebalo provoditi test razmjernosti, te je li navedeni test pravilno proveden.

Odredbom članka 47. stavka 7. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci propisano je da materijali na temelju kojih Savjet Narodne Banke donosi odluke, prijedlozi dnevnog reda sjednice Savjeta Narodne Banke kao i zapisnici sa sjednice savjeta Hrvatske Narodne Banke predstavljaju tajne podatke i mogu se učiniti dostupnim trećim izvan Hrvatske Narodne Banke samo pod uvjetima propisanim člankom 53. tog Zakona. Odredbom članka 53. stavka 3. Zakona o HNB-u propisano je da iznimno članovi savjeta Hrvatske Narodne Banke i zaposlenici Hrvatske Narodne Banke mogu isprave i podatke iz stavka 1. ovog članka učiniti dostupnim trećim izvan Hrvatske Narodne Banke, osim ako bi to bilo u suprotnosti s člankom 85. stavkom 2. toga Zakona u slučajevima i prema postupku koje posebnim aktom utvrđuje guverner Hrvatske Narodne Banke, a naknadno potvrđuje Savjet Hrvatske Narodne Banke pod uvjetom da dostavljanje tih isprava i podataka ima jedno od navedenih obilježja: 1. da je osoba na koju se te informacije odnose dala za to izričito odobrenje, 2. da je u skladu sa izvršavanjem građanske dužnosti, uključujući pružanje pomoći tijelima u provođenju zakona i

po sudskom nalogu ili nalogu druge osobe odgovarajuće nadležnosti, 3. da služi za rad vanjskih revizora Hrvatske Narodne Banke, 4. da služi za rad tijela nadležnih za superviziju i nadzor radnih financijskih institucija i predstavnika međunarodnih financijskih institucija u izvršavanju njihovih službenih dužnosti ili 5. kad interes same Hrvatske Narodne Banke u sudskim postupcima traži otkrivanje tih podataka.

Odredbom članka 23. stavka 5. točke 2. ZPPI-a propisano je da će tijelo javne vlasti rješenjem odbiti zahtjev ako se ispune uvjete propisani u članku 15. stavcima 2., 3. i 4., a u vezi s člankom 16. stavkom 1. ovog Zakona. Odredbom članka 16. stavka 1. ZPPI-a propisano je da tijelo javne vlasti nadležno za postupanje po zahtjevu za pristup informaciji iz članka 15. stavak 2. točke 2., 3., 4., 5., 6. i 7. i stavaka 3. i 4. ovoga Zakona mora prije donošenja odluke provesti test razmjernosti i javnog interesa. Odredbom članka 15. stavka 2. točke 7. ZPPI-a propisano je da tijela javne vlasti mogu ograničiti pristup informaciji u ostalim slučajevima utvrđenim zakonom.

Dakle, kako je u postupku utvrđeno da se radi o podacima koji predstavljaju tajne podatke i mogu se učiniti dostupni trećima samo pod uvjetima propisanim člankom 53. Zakona o HNB-u tijelo javne vlasti – HNB bilo je dužno prije donošenja odluke provesti test razmjernosti i javnog interesa sukladno citiranim odredbama ZPPI.

Prema ocjeni ovoga Suda traženi zapisnici predstavljaju podatke čija je tajnost izrijekom propisana člankom 47. stavkom 7. Zakona o HNB-u te je stoga bilo potrebno provesti test razmjernosti i javnog interesa.

Prema ocjeni i ovog Suda pravilno je HNB u odnosu na tražene zapisnike utvrdila da u dijelu zapisnika koji se odnose na odluke donesene na sjednicama Savjeta HNB-a prevladava javni interes za omogućavanjem pristupa navedenoj informaciji, dok u odnosu na dio zapisnika koji se odnose na izlaganje i raspravu sudionika na sjednicama Savjeta HNB-a prevladava interes zaštite prava na ograničenje iz članka 15. stavka 2. točke 7. ZPPI-a nad javnim interesom omogućavanja pristupa informacijama.

Prema ocjeni ovoga Suda jedan od načina ostvarivanja ustavnog načela samostalnosti i neovisnosti rada HNB-a propisanog odredbom članka 53. Ustava upravo zaštita djelotvornosti postupka odlučivanja Savjeta HNB-a na način da uskrati pristup izlaganju i raspravi sudionika na predmetnim sjednicama. Prema ocjeni ovoga Suda bilo je potrebno i zaštititi legitimno očekivanje članova Savjeta i ostalih sudionika sjednice savjeta tadašnje Narodne banke, a sadržaja rasprava ostati tajan sukladno propisima koji su tada bili na snazi. Tužitelju je pravilno nakon provedenog testa razmjernosti i javnog interesa omogućen pristup djelu zapisnika. Tužitelj u tužbi ne daje argumentaciju vezanu uz pojedini zapisnik i konkretno izlaganje i raspravu sudionika sjednica Savjeta HNB-a zašto bi trebali biti javno dostupni odnosno zašto bi po njegovim mišljenju u točno određenom slučaju trebao prevladati javni interes omogućavanja pristupa u odnosu na potrebu zaštite prava na ograničenja.

Što se tiče prigovora vezanim uz rad Europske središnje banke valja istaći da je režim povjerljivosti podataka propisan člancima 47. i 53. Zakona o HNB-u usuglašen sa režimom povjerljivosti podataka Europske središnje banke. Naime, HNB nakon održanih sjednica izdaje priopćenje o svojem radu, navedena priopćenja kao i odluke savjeta HNB-a također su dostupna na internetskim stranicama HNB-a.

Slijedom navedenog Sud je na temelju odredbe članka 57. stavka 1. ZUS-a tužbeni zahtjev odbio kao neosnovan.

U Zagrebu, 29. travnja 2020.

Predsjednica vijeća:
Ljiljana Karlovčan-Đurović, v.r.